

زندگی پارک قشم

سازمان منطقه‌ی آزاد قشم
ماهانامه‌ی خبری و گاهی یسانی
شماره دوم، شهر یور نودودو
QESHM FREE AREA
Qeshm Island Geopark
No. 2, sep., 2013

ژئوپارک، مفهومی فراتر از سنگ و صخره

خواب لنج‌ها
ساحل جزیره‌ی قشم

... ژئوپارک‌ها فقط درباره سنگ‌ها و صخره‌ها نیستند، بلکه مردم نیز نقش مهمی در آن‌ها ایفا می‌کنند...
ژئوپارک‌ها به وجود آمده‌اند تا میراث زمین‌شناسی جامعه بشری را حفظ و علاوه بر استفاده نسل حاضر، آنها را برای نسل‌های آینده، بکرو قابل بهره‌برداری مجدد باقی بگذارند. بنابراین بدون حضور جامعه انسانی و مردم نمی‌توان ژئوپارک‌ها را کامل دانست. هر یک از میراث بشری اعم از فرهنگی، تاریخی، طبیعی، زمین‌شناسی و یا به هر شکل دیگری زمانی مفهوم و کاربرد پیدا می‌کند که مایه‌ی پیشرفت بشریت و به خصوص مردم جامعه پیرامون خود شود...

< صفحه‌ی دو

< صفحه‌ی دو

جشن نوروز صیاد
نه تنها یک آیین کهن و رسمی
محلی، بلکه جاذبه‌ای فرهنگی-
گردشگری است که ...

نیکی برآیند خرد است
ورسالت ما کسب رضایت حق تعالی

موسسه عام‌المنفعه سپید قشم

این موسسه با اعتماد و اعتبار خیرین به دنبال ایجاد جامعه سالم و بدور از مشکلات، حامی گروه‌های ضعیف جزیره قشم می‌باشد و به دنبال بازآفرینی شادی در زندگی تمام کسانی است که به نوعی درگیر مشکلات اجتماعی و اقتصادی هستند. امید است تا در سایه این موسسه دیگر شاهد ناامیدی در خانواده‌های آسیب‌پذیر قشم نباشیم.

موسسه عام‌المنفعه سپید قشم در نظر دارد با مدیریت کارآمد و سرمایه‌گذاری خردمندان به عنوان یک موسسه خیریه برتر در سطوح جهانی معرفی گردد.

نشانی:

قشم، میدان گل‌ها، بلوار پژوهش،
مرکز بین‌المللی رشد قشم، واحد B8

تلفکس: ۰۷۶۴-۵۲۴۰۸۰۷

ایمیل: info@sepideqeshm.ir

شماره حساب:

۴۰۰۲۸۱۰۰۱۱۱۰۹۰۷۷۱

بانک پاسارگاد

شعبه قشم

موسسه عام‌المنفعه سپید قشم با هدف بهبود سلامتی و تندرستی در جامعه و بالا بردن سطح کیفیت زندگی در جزیره قشم با هدف حمایت از افراد کم‌بضاعت، نخست برای کمک به درمان بیماری‌های خاص و در ادامه یاری رساندن به حل مشکلات اجتماعی خانواده‌ها و اقشار آسیب‌پذیر جامعه تاسیس گردید.

آچین کشت
قشم
مکان: ابتدای نخلستان جوادآباد
تلفن: ۰۹۱۷۱۶۹۷۳۸۴

ژئوپارک
جهانی
قشم
پشتیبان
تولیدات
محلی

Supported
by
Qeshm
Global
Geopark

Qeshm Achin Kesh

سخن مدیرعامل

ژئوپارک ما را می‌سازد و ما محیط آن را، این ساختن و ساخته شدن رابطه‌ای

مقابل بین انسان و طبیعت، انسان و جامعه و محیط‌های انسان ساخت به وجود می‌آورد توسعه درون ژئوپارک قشم باید متناسب و هماهنگ با محیط طبیعی و فرهنگی منطقه باشد در غیر این صورت بدون توجه

توسعه درون ژئوپارک قشم باید متناسب و هماهنگ با محیط طبیعی و فرهنگی منطقه باشد...

جامعه محلی، این توسعه ناپایدار خواهد بود.

نیاز به یکپارچگی همه‌ی ارگان‌های ذیربط و هماهنگی و همکاری بخش‌های مربوطه، برای تحقق این مهم، امری غیر قابل انکار است.

برای این منظور لازم است تا همگان دید روشنی نسبت به ژئوپارک پیدا کنند و با اطلاعات کافی و داشتن تصویری واضح از چرایی ژئوپارک قشم، در راه پیشبرد اهداف معنوی و مادی سازمان منطقه آزاد قشم و در نتیجه ارتقا جامعه محلی جزیره گام بردارند.

قطعا یکی از اهداف این نشریه به عنوان خبرنامه علمی-تبلیغاتی و در قالب آگاهی‌رسانی، شرح، تفسیر و تفصیل ماهیت ژئوپارک و تبیین ویژگی‌ها و اهمیت وجودی ژئوپارک برای آگاهی کارکنان سازمان خواهد بود تا همگی قدم در مسیر بهبود کیفیت زندگی مردم و حفاظت و حراست از میراث گرانبهای زمین بگذاریم.

ژئوپارک، مفهومی فراتر از سنگ و صخره

همانطور که در شماره پیشین بیان شد، ژئوپارک به معنای محدوده‌ی وسیعی از زمین است که در آن از میراث زمین‌شناسی-جغرافیایی، فرهنگی-بومی و تاریخی-باستانی بازدید و حفاظت می‌شود.

کریس وودلی استوارت، مدیر یکی از ژئوپارک‌های فعال انگلستان می‌گوید: "ژئوپارک‌ها فقط درباره سنگ‌ها و صخره‌ها نیستند، بلکه مردم نیز نقش مهمی در آن‌ها ایفا می‌کنند..."

ژئوپارک‌ها به وجود آمده‌اند تا میراث زمین‌شناسی جامعه بشری را حفظ و علاوه بر استفاده نسل حاضر، آنها را برای نسل‌های آینده، بکر و قابل بهره‌برداری مجدد باقی بگذارند. بنابراین بدون حضور جامعه انسانی و مردم نمی‌توان ژئوپارک‌ها را کامل دانست. هر یک از میراث بشری اعم از فرهنگی، تاریخی، طبیعی، زمین‌شناسی و یا به هر شکل دیگری زمانی مفهوم و کاربرد پیدا می‌کند که مایه‌ی پیشرفت بشریت و به خصوص مردم جامعه پیرامون خود شود.

ژئوتوریسم

ژئوتوریسم یکی از زیرشاخه‌های اکوتوریسم به شمار می‌رود. اکوتوریسم به معنی نوعی توریسم و گردشگری ویژه است که گردشگران، دوستدار محیط‌زیست و حافظ اکوسیستم است و نسبت به سلامت و شناخت اکوسیستم علاقه‌مند و حساس است. بنابراین هیچ آسیبی به طبیعت گیاهی و جانوری محیط نمی‌زند. ژئوتوریسم همراه با اکوتوریسم، پدیده‌های زمین‌شناسی و محیط‌زیست را به خدمت آرامش روحی انسان‌های کنجکاو در می‌آورد و آنان را در سفری جذاب، لذت‌بخش و پرخاطر به کشف ناشناخته‌های جهان

بدون حضور جامعه انسانی و مردم نمی‌توان ژئوپارک را کامل دانست
ژئوتوریسم، پدیده‌های زمین‌شناسی و محیط‌زیست را به خدمت آرامش روحی انسان درمی‌آورد

و نزدیکی طبیعت و غوطه‌ور شدن در جاذبه‌های طبیعی آفرینش فرا می‌خواند. جامعه‌ی ملی جغرافیا ژئوتوریسم را اینگونه تعریف می‌کند: شکلی از توریسم است که از ویژگی‌های جغرافیایی منطقه، محیط‌زیست، زیبایی‌های بومی و میراث تاریخی حفاظت می‌کند و کیفیت زندگی جوامع محلی را بهبود می‌بخشد. در میان این مفهوم گردشگری

پایدار باید در برنامه‌ی کار گنجانده شود؛ چرا که به طور کلی در مبحث گردشگری پایدار، ساکنان منطقه و گردشگران هر دو دوستدار و نگهدارنده‌ی میراث تاریخی، طبیعی و فرهنگی هستند و با رفتار خود سعی در به حداقل رساندن میزان تخریب محیط‌زیست، به هدر رفتن انرژی، مصرف آب، ایجاد زباله و آلودگی نوری دارند.

(مجموعه مقالات تجربه جهانی در برنامه‌ریزی بر پایه‌ی ژئوتوریسم و ایجاد ژئوپارک‌ها، طاهره صبوری)

ژئوپارک قشم

ژئوسایت نمکدان

ژئوسایت نمکدان از جاذبه‌های علمی-گردشگری ژئوپارک قشم می‌باشد. در این سایت که در بخش غربی جزیره واقع شده است به دلیل پدیده دیابریسم که به خاطر تفاوت کجالی در عناصر موجود در خاک به وجود می‌آید، گنبد نمکی سر از دل خاک بیرون آورده که طولانی‌ترین غار نمکی جهان به طول ۶۵۸۰ متر با تالارهای رؤیایی، قندیل‌های چند متری، شکوفه‌های میلیمتری و دیواره‌های رنگارنگ که حاصل هم آبی نمک، گوگرد و آهن است، چشم هر بیننده‌ای را مسحور و مبهور خود کرده و چیره‌دستی نقاش بی‌همتای آن را به نمایش می‌گذارد.

همچنین وجود چشمه‌های نمک و سفیدپوش کردن دره‌ها و زمین‌های اطراف این گنبد چشم‌اندازی رؤیایی به منطقه داده است.

در این منطقه انواع سنگ‌های رسوبی، آذرین را می‌توان یافت که برای پژوهش‌ها و تحقیقات کانی‌شناسی، پترولوژی یا سنگ‌شناسی می‌تواند مورد مطالعه قرار گیرد. محیط‌های نمکی مانند غارهای نمکدان، به طرز اعجاب‌آوری باعث تمدد اعصاب و آرامش خاطر می‌شوند و تنفس در چنین محیط‌هایی درمان بسیاری از بیماری‌های تنفسی و ریوی و همچنین بیماری‌های عصبی است.

در بسیاری از نقاط جهان و خصوصا در کشورهای پیشرفته‌ای همچون آلمان و فرانسه، محققان و پزشکان با پی‌بردن به تاثیر بسیار مثبت چنین فضا‌هایی برای بهبود بیماران تنفسی و عصبی، با صرف هزینه‌های زیاد، اقدام به ساخت محیط‌های مصنوعی نمکی و اتاقک‌های نمک برای هالوتراپی بیماران نموده‌اند و درآمدهای بسیار زیاد را از این شاخه‌ی گردشگری، که به گردشگری سلامت مشهور است کسب می‌کنند. این در حالی است که جزیره‌ی قشم، با دارا بودن این محیط اعجاب‌انگیز به صورت خداداد و بدون نیاز به صرف هزینه‌های گزاف، آماده‌ی بهره‌برداری و استفاده می‌باشد.

امروز که اهمیت محیط‌های نمکی بر کسی بر پوشیده نیست، مدیریت ژئوپارک سازمان منطقه آزاد قشم تلاش می‌کند با معرفی ژئوسایت زیبای نمکدان به مردم عزیز کشور و دیگر جهانیان، مایه‌ی پیشرفت و توسعه این مقصد مهم گردشگری ژئوپارک قشم، و در نتیجه پیشبرد و بهبود سطح کیفی زندگی ساکنان روستاهای همجوار این ژئوسایت شود.

بدون شک گردشگری که از ژئوسایت بازدید می‌کند با یک تیر دو نشان را خواهد زد، هم قدم در محیطی زیبا و به یادماندنی می‌گذارد که همانندش به راحتی قابل یافتن نیست و هم بسیاری از بیماری‌ها را از خود دور می‌نماید. مدیریت ژئوپارک امیدوار است که با سرمایه‌گذاری اشخاص دلسوز و توسعه‌ی این ژئوسایت جهت جذب گردشگران، روزه‌روز شاهد ترقی جامعه محلی باشیم و لپ‌خند رضایت مسافران مشتاق به حضور دوباره در جزیره را نظاره‌گر شویم.

قشم

قشم پهناورترین جزیره خلیج فارس با مساحتی در حدود ۱۶۰۰ کیلومتر مربع، در برگزیده‌ی نخستین ژئوپارک ایران و خاورمیانه، شامل مجموعه‌ای از پدیده‌ها و جاذبه‌های زمین‌شناختی، طبیعی، تاریخی و فرهنگی است.

قشم دنباله‌ی جنوب شرقی رشته کوه زاگرس و به عنوان یک تاق‌دیس بزرگ از آب‌های خلیج فارس سر بر آورده است. این جزیره مجموعه‌ای از گنبد و غارهای نمکی، چشمه‌ی گوگردی و سولفات‌ها، زخمون‌های واضح، لایه‌بندی‌های مشخص (سست ماری و سخت فسیلی و ماسه‌ای)، انواع اشکال فرسایشی و ... را در دل ژئوپارک خود جای داده است که همگی می‌توانند مقاصد مناسبی برای ژئوتوریسم و جذب گردشگران به جزیره و دست‌مایه‌ای برای اشتغال‌زایی و کسب درآمد مردم منطقه شوند.

گونه‌های متعدد گیاهان گرمسیری به ویژه مانگرو (جنگل‌های حرا) با مساحت ۲۰۰ کیلومتر مربع، حدود ۲۲۰ گونه پرنده مهاجر و محلی، انواع آبزیان و گُلنی‌های مرجانی در قشم و آب‌های اطراف آن یافت می‌شود.

به طور کلی، جاذبه‌های قشم را می‌توان به شکل زیر طبقه‌بندی کرد:

< جاذبه‌های ژئولوژیک یا زمین‌شناختی

مانند ژئوسایت نمکدان

< جاذبه‌های اُگولوژیک یا طبیعی

مانند جنگل‌های حرا، جیبر یا آهوی

ایرانی و آبیانی چون انواع لاکپشت‌ها

و دلفین‌ها

< جاذبه‌های فرهنگی و تاریخی مانند

روستای تاریخی لاقت و چاه‌های تلا.

ژئوپارک و بچه‌ها

گنبد و غار نمکی

تو کل دنیا تو تکی

سن زیادی تو داری

پراز گوگرد و نمکی

محیط تو چه آرام

قندیل داری فراوون

تو غار که پا می‌ذاریم

غصه دیگه نداریم

چه آسون و چه راحت

می‌شیم با تو سلامت

مییکروپا از تو دورن

مریضا خوب خوبن

آرامش توی غار

درمان درد بیمار

ژئوسایت نمکدان، طولانی‌ترین غار نمکی جهان به طول ۶۵۸۰ متر

...گردشگری که از ژئوسایت بازدید می‌کند با یک تیر دو نشان را خواهد زد: هم قدم در محیطی زیبا و به یادماندنی می‌گذارد که همانندش به راحتی قابل یافتن نیست و هم بسیاری از بیماری‌ها را از خود دور می‌نماید...

جشن نوروز صیاد

در گرماگرم تابستان‌های داغ جزیره قشم، حال و هوای مردم را صیادان بهاری می‌کنند. آنها با برگزاری جشن نوروز صیاد در روستای سلخ همگان را غرق در شادمانی و سرور کرده و آیین دیرینه‌ی خود را زنده نگاه می‌دارند.

امروزه این جشن نه تنها یک آیین کهن و رسمی محلی، بلکه جاذبه‌ای فرهنگی-گردشگری است که همه‌ساله علاقه‌مندان بسیاری را برای حضور و شرکت در این مراسم به این دیار فرا می‌خواند.

در این جشن، آیین‌های مختلفی از جمله چندین مسابقه محلی، پخت غذاها و خوراکی‌های اصیل قشم، اجرای موسیقی و آواز محلی، غزوا و مراسم خاص و ویژه‌ی این روز برگزار می‌شود.

جشن نوروز صیاد
جزیره‌ی قشم
روستای بندری سلخ
۲۹ تیر ۱۳۹۲
سازمان منطقه آزاد قشم
نوروز، جشنی به نام قشم

NOWRUZ-E SAYYAAD FESTIVAL
(fisherman annual ceremony)

qeshm island
20 July 2010
salakh village
qeshm free area
qeshm global geopark

پوسته جشن / حیدر مصدق ۱۳۹۲

اخبار ژئوپارک < ساختمان ویزیتورسنتر دره ستاره ها شروع به کار کرد < تعداد ژئوپارک های عضو شبکه جهانی ژئوپارک ها به ۱۰۰ رسید < عملیات اجرایی توسعه ژئوسایت ها دره ستاره ها و چاهکوه آغاز گشت

< معرفی بازی های بومی قشم در ایبنا:

خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)، کتاب بازی های قشم را معرفی کرد:

کتاب «بازی های قشم» به قلم سید محمد هاشم پیرزنده از سری کتاب های کتابخانه دانش بومی و میراث فرهنگی و طبیعی قشم است و به معرفی بازی های بومی جزیره قشم که از نسل های گذشته باقی مانده می پردازد.

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)، کتاب «بازی های قشم» تالیف سید محمد هاشم پیرزنده به معرفی ۳۲ بازی بومی جزیره قشم می پردازد. «دارتوپا»، «رمازا»، «درا»، «لوپنگا»، «گالسا»، «هفت سنگا»، «تیله یا»، «مایه یا»، «استپ»، «دارمغا»، «کلمچا»، «مالوکا»، «شاه وزیرا»، «هب»، «سورای متا»، «کلی ملیا»، «در وسطا»، «زهبا زهبا»، «گوپا»، «گرگم سالالم»، «روا»، «کل شیطونا»، «داما»، «قطالا»، «چهم مروختا»، «گونیا»، «گراشیا»، «کرکوموچا»، «دستم چلکا»، «سربسته یا»، «بند بازی» و «قاضی کیان» عناوین بازی های معرفی شده در این کتاب است.

در پیشگفتار کتاب آمده است: «از گذشته در اقصی نقاط جهان مردمان به طریقی سرگرم بازی هایی بودند که جزیره قشم از این امر مستثنی نبود. بازی هایی که هوش و ذکاوت را تقویت می کرد و جسم و روح انسان را پرورش می داد اما هم اکنون بازی های رایانه ای جای بازی های محلی را پر کرده است و آن را به باد فراموشی سپرده اند که این خود معضل بزرگی است برای بچه هایی که جسم و روانشان نیازمند تحرک و ورزش است.»

در ابتدای هر بخش، نوع بازی، تعداد و سن بازیکنان، وسایل، جا، هدف و چگونگی بازی مشخص شده است و سپس به طور مختصر طریقه بازی بیان می شود. همچنین عکس هایی از افراد به هنگام بازی ضمیمه هر بخش شده است. در بخشی از کتاب درباره بازی دارتوپا می خوانیم: «زمان ضربه زدن به توپ اگر یار تیم شروع کننده در محوطه بازی در حال دویدن باشد و در حال رساندن خود به انتها و یا به نقطه شروع برگردد بازیکنان تیم حریف می توانند با توپ به بازیکن تیم مقابل ضربه بزنند. اگر ضربه به یکی از یاران تیم شروع کننده بخورد بازیکنان تیم حریف بلافاصله به نزدیک ترین محل (بناقطه شروع و یا انتهای مسیر) می رسانند و چنانچه در همین حال تیم حریف بتواند مجدداً با توپ به بازیکنان مقابل ضربه بزنند باز هم جایجایی صورت می پذیرد و بازیکنان بدون اینکه توپ به آنان اصابت نماید خود را به یکی از دو محل که اشاره شد، می رسانند.»

چاپ نخست کتاب «بازی های قشم» تالیف سید محمد هاشم پیرزنده در ۶۲ صفحه با شمارگان دو هزار و ۵۰۰ نسخه و

بهای چهار هزار و ۵۰۰ تومان از سوی نشر ماه و ما روانه بازار کتاب شده است.

«بازی های قشم»
از سری کتاب های کتابخانه دانش بومی و میراث فرهنگی و طبیعی قشم...

کاداز تجربه ثابت کرده است که دستیابی به اهداف در هر مجموعه ای در سایه مشارکت و استفاده از دانش افکار مختلف امکان پذیر است. ژئوپارک نیز از این قاعده مستثنی نیست.

به همین منظور ژئوپارک قشم در حال ایجاد گروه کارشناسان داوطلب ژئوپارک (کاداز) است تا افرادی که مایل هستند از این طریق به ژئوپارک کمک کنند. عضویت در کاداز به معنی اختصاص دادن چند ساعت از وقت خود در ماه برای کمک به ژئوپارک است و هیچگونه هزینه مالی را به اعضا تحمیل نمی کند. افرادی که به کاداز بپیوندند، در وبسایت ژئوپارک معرفی شده و رزومه آنها در پروفایل کاداز قرار خواهد گرفت. افراد علاقه مند برای عضویت در کاداز، می توانند از طریق تارنمای ژئوپارک به نشانی www.Qeshmgeopark.ir اقدام به ثبت نام نمایند.

مسابقه عکس ژئوپارک ... تمدید شد ... مدیریت ژئوپارک

قشم در نظر دارد مسابقه عکس ژئوپارک برگزار نماید. به همین منظور دوستانی که مایل هستند و عکس های زیبایی از ژئوسایت های قشم را در اختیار دارند می توانند در این مسابقه شرکت نمایند. به عکاس بهترین عکس جایزه نفیسی اهدا خواهد شد. نشانی الکترونیکی ما برای فرستادن کارها competition@qeshmgeopark.ir و حداکثر مهلت ارسال آثار ۹۲/۸/۱ می باشد. این مسابقه هیچ شرایطی نداشته و همه می توانند در آن شرکت کنند. عکس های ارسالی برگردانده نخواهد شد و از آن ها در محصولات ژئوپارک (کتاب، کتابچه، بروشور، پوستر، وبسایت و ...) استفاده می شود.

ارتباط با ما

این نشریه در ابتدای راه خود بوده و برای رسیدن به کیفیت مطلوب راه درازی را پیش رو دارد. اما کمک شما عزیزان و دوستداران ژئوپارک قشم باعث کوتاه تر شدن این مسیر خواهد شد. هر انتقاد، پیشنهاد و حتی مشارکت در نوشتار ما نامانه کمک بزرگی به موفقیت این نشریه خواهد بود.

تارنما: www.Qeshmgeopark.ir
ایمیل: Info@Qeshmgeopark.ir

نشانی: قشم، نخل زرین، بلوار امام قلی خان، ساختمان ژئوپارک قشم، طبقه دوم، مدیریت ژئوپارک قشم

تلفنکس: ۰۷۶۳۵۲۴۲۲۸۲
تلفن: ۰۷۶۳۵۲۴۲۲۸۳

همکاران این شماره
عکس ها:
احمد بازماندگان قشمی،
عبدالخالق طاهری
نوشتار:
مسعود مورموگویی
مرتضی فاضل
اقبال زبیری
عکس روی جلد:
احمد بازماندگان قشمی

طراح گرافیک و مدیر هنری:
حمید مصدق
چاپ و تولید:
نشر ماه و ما

